

Vlada Crne Gore
Zavod za statistiku

Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u Crnoj Gori u 2016. godini

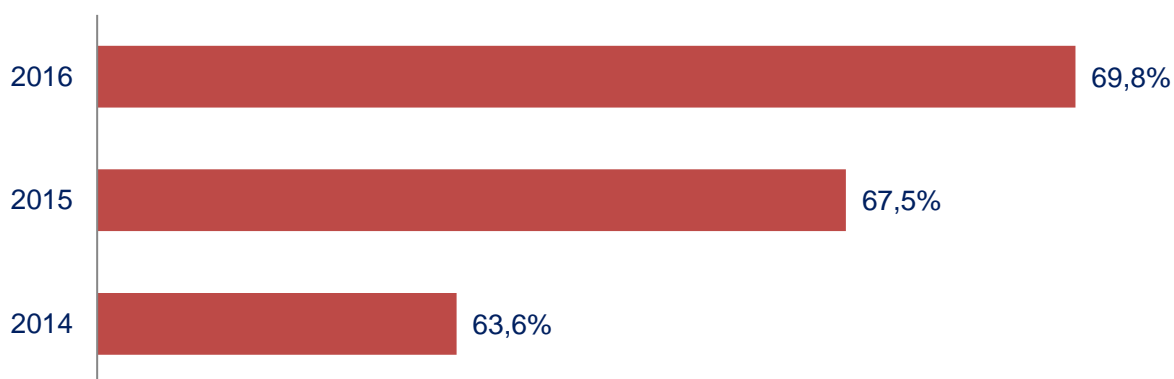
Domaćinstva

IKT¹ istraživanje koje se sprovodi u domaćinstvima, u skladu sa metodologijom Eurostat-a, obuhvata domaćinstva sa najmanje jednim članom koji ima između 16 i 74 godine starosti.

U Crnoj Gori 69,8% anketiranih domaćinstava je izjavilo da ima pristup Internetu kod kuće, bez obzira na to da li se koristi ili ne.

Procenat domaćinstava koja imaju pristup Internetu je porastao u odnosu na prošlu godinu za 2,3%.

Grafik1. Pristup Internetu kod kuće

¹IKT – Informaciono-komunikacione tehnologije

U domaćinstvima se pristup Internetu ostvaruje pomoću nekoliko uređaja, kao što su personalni računar (PC) 68,9% i prenosivi računar (laptop, netbook, tablet) 58,4%. Pored navedenih uređaja za pristup Internetu se koriste i drugi mobilni uređaji, TV povezan na Internet (Smart TV) i igračke konzole (play station). Na ovo pitanje domaćinstvo je moglo dati više odgovora.

**Tabela1. Uređaji pomoću kojih se u domaćinstvu pristupa Internetu, (u %)
(ispitanici su mogli dati više odgovora)**

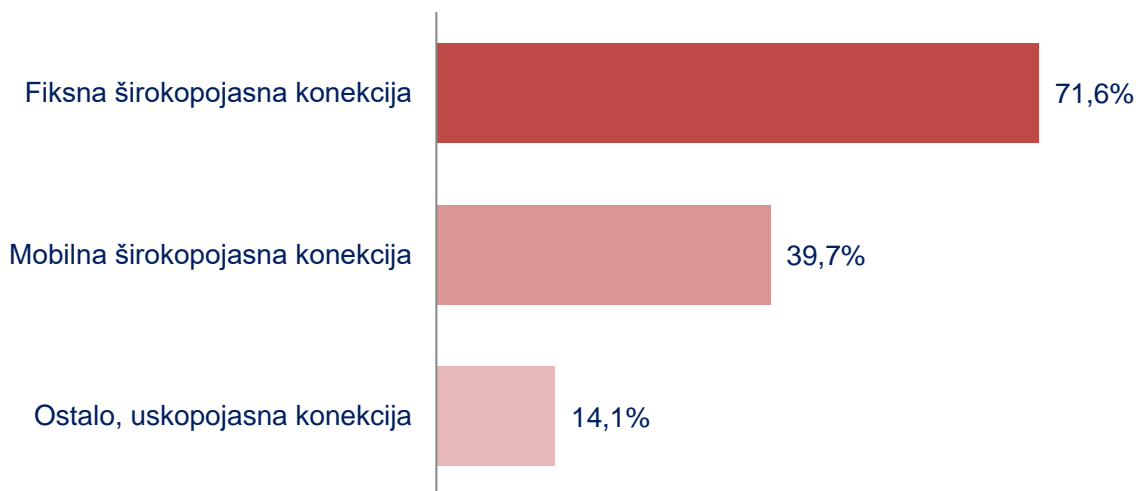
Uređaji u domaćinstvu	2014	2015	2016
Personalni računar (PC)	75,1	74,1	68,9
Laptop	57,6	56,4	58,4
Mobilni uređaji	38,5	46,9	55,2

Mobilni uređaji kao platforme preko koje se pristupa Internetu, bilježe konstantan i značajan rast od 2014. godine, zabilježen je rast od 16,7% u odnosu na 2014. godinu.

U vezi sa načinom pristupanja Internetu, odnosno tipovima Internet konekcije, domaćinstvima je bilo omogućeno da odaberu nekoliko ponuđenih odgovora. Fiksnu širokopoljasnu konekciju (DSL, ADSL, VDSL, kabal, optički kabal, satelit, WiFi) koristi 71,6% domaćinstava. Mobilnu širokopoljasnu konekciju (preko mobilne telefonske mreže, najmanje 3G mreža) koristi 39,7% domaćinstava, a 14,1% koristi uskopojasnu konekciju (dial- up, modem ili ISDN, manje od 3G).

U odnosu na prethodnu godinu zabilježen je rast od 5,5% domaćinstava koja koriste mobilnu širokopoljasnu konekciju.

**Grafik2. Tipovi Internet konekcije
(ispitanici su mogli dati više odgovora)**

Procenat domaćinstava koja nemaju pristup Internetu kod kuće, bez obzira na to da li je korišćen, iznosi 29,9%. U odnosu na prethodnu godinu procenat domaćinstava koja nemaju pristup Internetu kod kuće smanjio se za 1,3%.

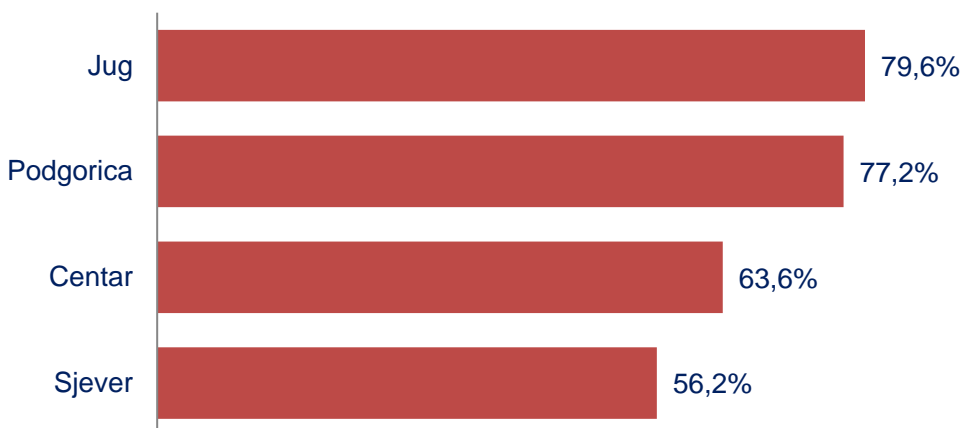
Kao najčešće navedeni razlozi zbog kojih domaćinstvo nema pristup Internetu kod kuće 53,6% domaćinstava je izjavilo da ne želi ili nema potrebu za Internetom, 31,4% domaćinstava je izjavilo da je oprema suviše skupa, a 31,2% domaćinstava je izjavilo da je pristup Internetu veoma skup.

**Tabela2. Razlozi zbog kojih domaćinstvo nema pristup Internetu, (u %)²
(ispitanici su mogli dati više odgovora)**

Razlozi	
Ne želim ili nemam potrebu za Internetom	53,6
Nedostatak vještina	33,2
Oprema je suviše skupa	31,4
Pristup Internetu je suviše skup	31,2
Ima pristup Internetu negdje drugo	18,7
Privatnosti ili bezbjednost	18,7
Drugi razlozi	18,2
Širokopojasni Internet nije dostupan	7,3

Kada je u pitanju teritorijalna zastupljenost Interneta u domaćinstvima, ona je najmanja na sjeveru i iznosi 56,2%, dok je u južnom regionu najveća i iznosi 79,6%.

Grafik3. Zastupljenost Interneta u domaćinstvima prema teritorijalnoj cjelini

²Rezultati se odnose na ispitanike koji nemaju Internet.

Pristup Internetu u naseljima koja nisu gradskog tipa iznosi 56,1%, dok je u naseljima koja su gradskog tipa pristup Internetu veći i iznosi 76,8%.

Pristup internetu kod kuće u naseljima gradskog tipa se povećao u odnosu na prošlu godinu za 1,5%, dok se u naseljima koja nisu gradskog tipa povećao za 3,4%.

Tabela 3. Pristup Internetu kod kuće, (u %)

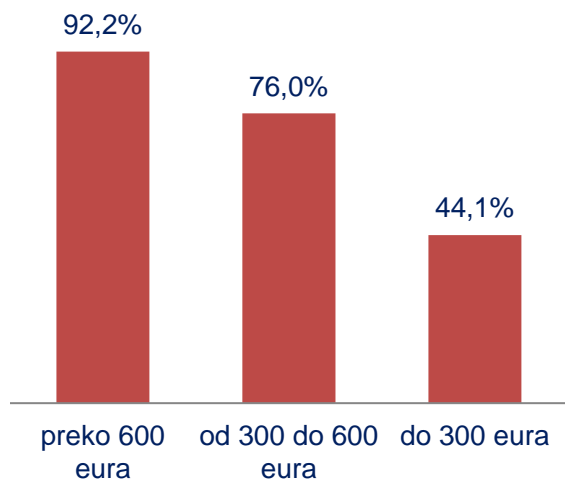
Tip naselja	Crna Gora	
	2015	2016
Gradsko	75,3	76,8
Ostalo	52,7	56,1
Crna Gora	67,5	69,8

Od domaćinstava koja imaju prihod od 300 do 600 eura, 76,2% ima pristup Internetu kod kuće i zabilježen je rast od 0,2%, u odnosu na prethodnu godinu.

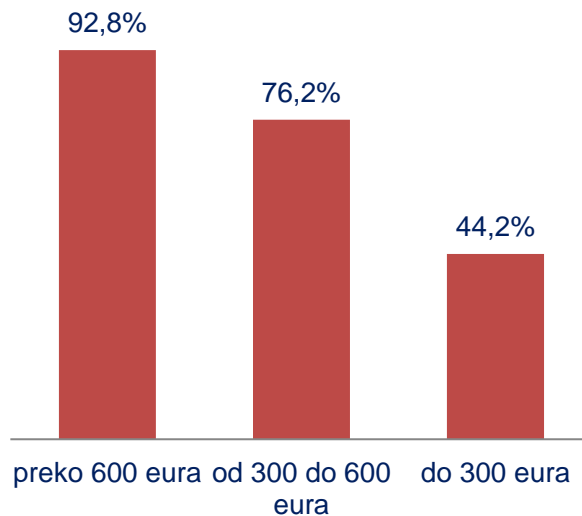
Rezultati istraživanja pokazuju da se procenat domaćinstava koja imaju Internet, sa prihodom preko 600 eura povećao za 0,6%, u odnosu na prethodnu godinu.

Grafik 4. Domaćinstva koja imaju Internet prema prosječnom mjesečnom prihodu domaćinstva

■ 2015

■ 2016

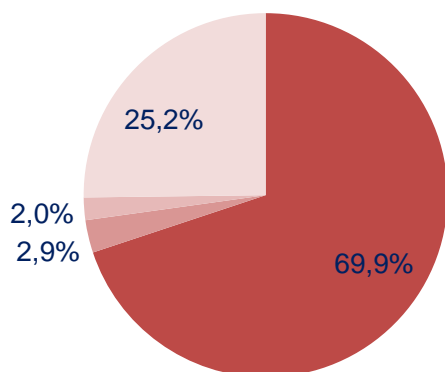
Lica

IKT istraživanje koje je sprovedeno u domaćinstvima, u skladu sa metodologijom Eurostat-a, **obuhvata pojedince koji imaju između 16 i 74 godine života.**

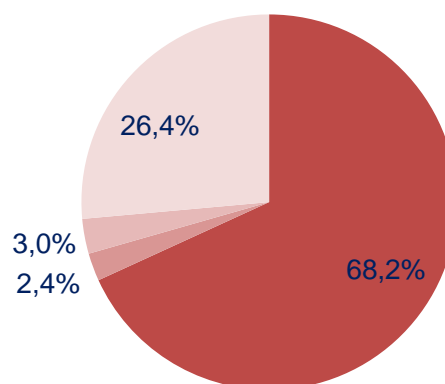
Broj lica koja su u posljednja 3 mjeseca koristila Internet iznosi 69,9%, od kojih je 86,1% Internet koristilo svakog dana ili skoro svakog dana, dok je 11,6% njih koristilo Internet najmanje jednom nedjeljno.

Grafik5. Lica koja su koristila Internet

2016

2015

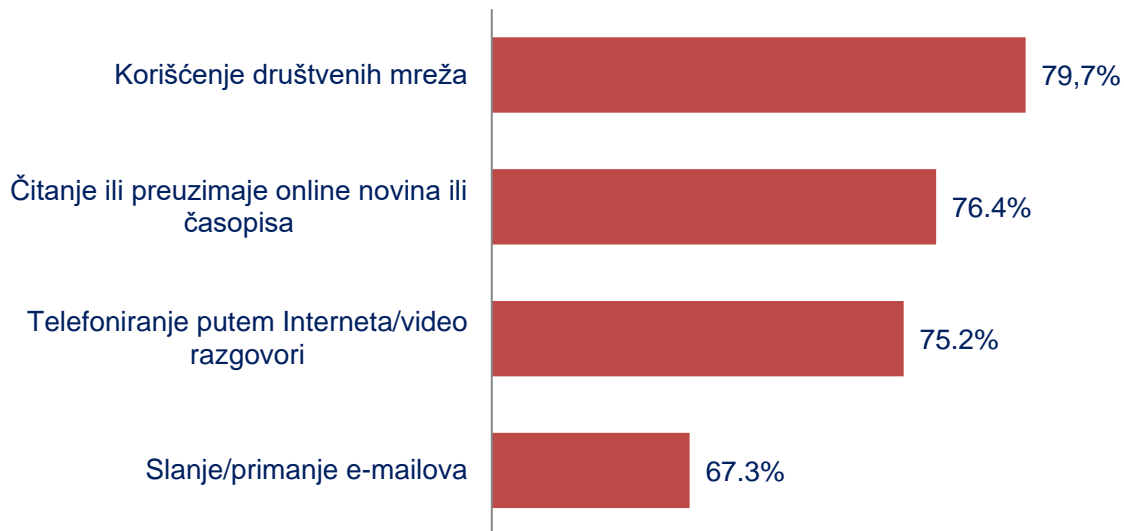
■ U posljednja 3 mjeseca ■ Prije više od 3 mjeseca ■ Prije više od godinu dana ■ Nikada

Tabela 4. Prosječno korišćenje Interneta prema starosti i polu, (u %) (odnosi se na lica koja su koristila Internet u posljednja 3 mjeseca)

Na osnovu podataka u Tabeli 5, lica koja su izjavila da koriste Internet uglavnom to rade svakog dana ili skoro svakog dana. Procenat korišćenja Interneta skoro svakog dana je veći kod muškaraca i iznosi 87,2%, dok je kod žena 84,0%.

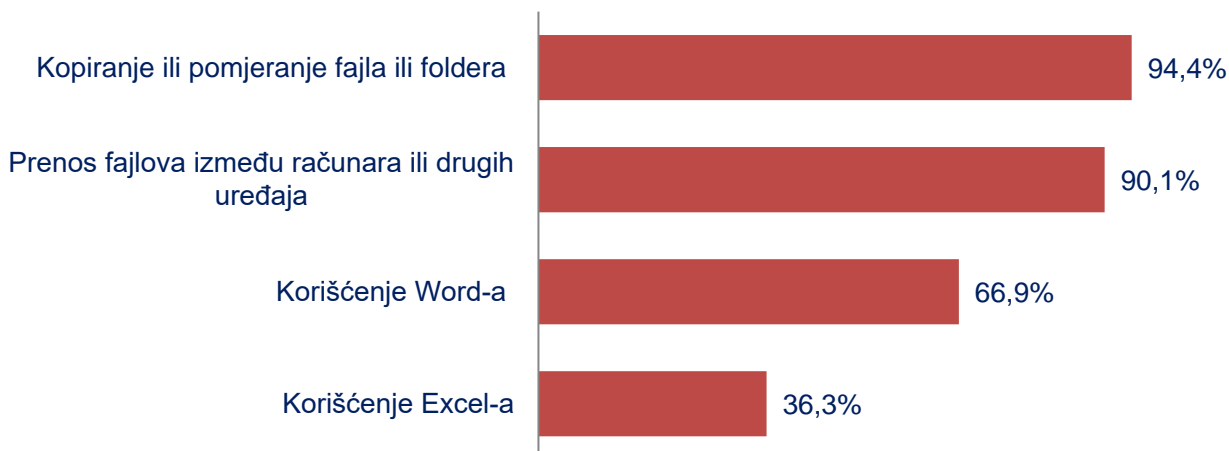
Korišćenje Interneta	Godine starosti						Pol		Ukupno
	16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	muški	ženski	
Svakog dana ili skoro svakog dana	95,3	92,0	84,4	80,9	71,2	65,3	87,2	84,0	86,1
Najmanje jednom nedjeljno	4,7	7,0	14,4	16,0	20,3	23,4	10,5	13,8	11,6
Rjeđe nego jednom nedjeljno	0,0	1,0	1,2	3,1	8,5	11,4	2,3	2,2	2,3

Grafik 6. Koje ste aktivnosti preduzimali preko Interneta u privatne svrhe u posljednja 3 mjeseca?
(ispitanici su mogli dati više odgovora)

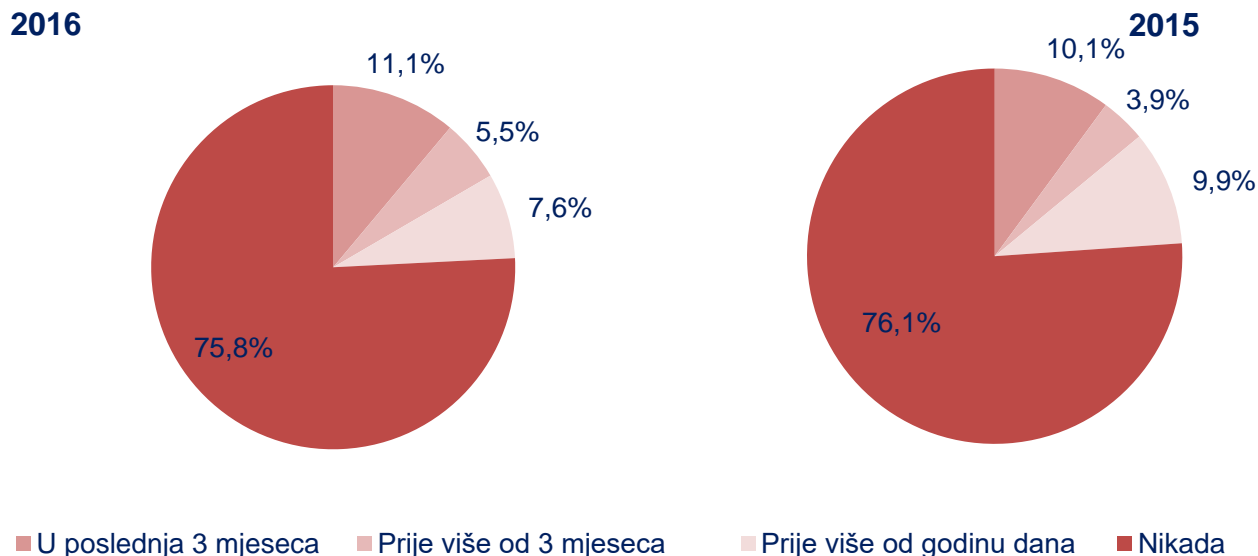
Aktivnosti koje su ispitanici najčešće preduzimali putem Interneta u privatne svrhe u posljednja 3 mjeseca su korišćenje društvenih mreža 79,7%, zatim čitanje ili preuzimanje online novina ili časopisa 76,4%, dok je 75,2% lica izjavilo da je telefoniralo putem Interneta/video razgovori.

Grafik 7. Koje ste od navedenih računarskih aktivnosti obavljali, u posljednjih 12 mjeseci?
(ispitanici su mogli dati više odgovora)

Od aktivnosti koje su lica obavljala na računaru, 94,4% lica je računar koristilo za kopiranje ili pomjeranje fajla ili foldera, 90,1% lica je koristilo prenos fajlova između računara i drugih uređaja, 66,9% lica je koristilo Word, dok je Excel koristilo 36,3% lica.

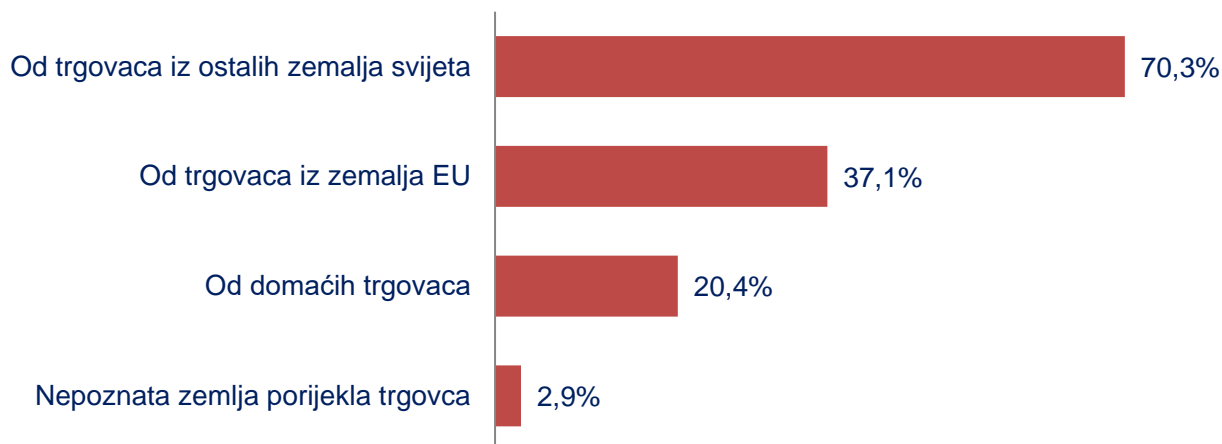
Grafik 8. Kada ste posljednji put kupili ili naručili robu ili usluge preko Interneta u privatne svrhe?

Procenat ispitanika koji nikada nijesu kupovali ili naručivali robu ili usluge putem Interneta iznosi 75,8%, dok procenat onih koji su kupovali ili naručivali robu ili usluge iznosi 24,2%. Vrste robe ili usluge koje su lica najčešće naručivala ili kupovala preko Interneta su:

- ✓ Odjeća, sportski proizvodi 84,5%
- ✓ Smještaj za odmor (hotel, itd.) 18,9%
- ✓ Ostali putnički aranžmani (karte za prevoz, iznajmljivanje automobila, itd.) 14,8%
- ✓ Farmaceutski proizvodi 11,6%
- ✓ Filmovi, muzika 6,9%
- ✓ Video igrice, drugi računarski softveri i njihovi dodaci 6,4%

Grafik 9. Od koga ste kupili/naručili proizvode ili usluge preko Interneta u posljednjih 12 mjeseci, u privatne svrhe? (ispitanici su mogli dati više odgovora)

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Zavod za statistiku Crne Gore sprovodi istraživanje o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u Crnoj Gori. Ovo istraživanje se odnosi na upotrebu informaciono-komunikacionih tehnologija od strane domaćinstava i pojedinaca.

Nadamo se da će ovo istraživanje pružiti korisnicima dovoljno podataka o trenutnom stanju u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija i da će poslužiti kao dobra osnova za planiranje njenog daljeg razvoja.

Osnovne informacije o istraživanju:

- ✓ Istraživanje je sprovedeno u periodu od 1 - 15. aprila 2016. godine.
- ✓ Anketno istraživanje – intervju licem u lice.
- ✓ Dvoetajni stratifikovani uzorak. Veličina uzorka 1200 domaćinstava, odnosno 1200 lica.
- ✓ Ciljna domaćinstva su sva domaćinstva sa najmanje jednim članom koji ima između 16 i 74 godine života.
- ✓ Ciljna populacija za lica su sva lica koja imaju između 16 i 74 godine života.
- ✓ Referentni period su tri mjeseca koja su prethodila anketiranju na terenu.

Podaci se publikuju i na našem web sajtu www.monstat.org

Broj saopštenja: **195**
Podgorica, 31. oktobar 2016. godine

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811; telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miloš MALTEZ

e-mail: contact@monstat.org

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor
--